

Σχέδιο Δράσης για την Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία

Γιατί έχει θεσπιστεί η Παγκόσμια ημέρα Ατόμων με Αναπηρία;

Η 3η Δεκεμβρίου έχει καθιερωθεί από τον ΟΗΕ ως Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία. Είναι μια ημέρα ευαισθητοποίησης για τα δικαιώματα και τις δυνατότητες των ατόμων με αναπηρία, μια μέρα που υπογραμμίζει την αναγκαιότητα **διασφάλισης της ισότιμης πρόσβασης όλων των ατόμων στην υγεία, την εκπαίδευση, την εργασία και τον κοινωνικό ιστό.** Η καθιέρωση της Παγκόσμιας Ημέρας Ατόμων με Αναπηρία στοχεύει στην **καλλιέργεια του σεβασμού και την καταπολέμησης κάθε μορφής διακρίσεων και αποκλεισμών.** Επιδιώκει επίσης να επιστήσει την προσοχή στο γεγονός ότι το κέρδος από την ένταξη των ατόμων με αναπηρία σε κάθε πτυχή της ζωής είναι συνολικό και μας αφορά όλους.

Κάθε άτομο με πνευματική ή σωματική αναπηρία έχει δικαίωμα στήριξης **προκειμένου να αναπτύξει ισότιμα όλες τις ικανότητες του και να ενταχθεί στη κοινωνία.** Δυστυχώς όμως, τα άτομα με αναπηρία, αντιμετωπίζουν συχνά ακόμη και σήμερα, σοβαρά εμπόδια στην καθημερινή τους ζωή, με αποτέλεσμα να βιώνουν

πολλές φορές την **περιθωριοποίηση, τη στέρηση της συμμετοχής στα κοινωνικά, δημόσια αγαθά και υπηρεσίες, τα οποία θα πρέπει να είναι κοινά σε όλους.**

Εκτιμάται ότι **ένα δισεκατομμύριο περίπου άνθρωποι που ζουν με αναπηρίες παγκοσμίως, αντιμετωπίζουν πολλά εμπόδια και δεν απολαμβάνουν πρόσβαση στην κοινωνία σε ίση βάση με άλλα άτομα, όπως είναι η πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην εργασία, στα μέσα μεταφοράς, στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή, γενικότερα. Το δικαίωμα συμμετοχής στη δημόσια ζωή είναι απαραίτητο για τη μείωση των ανισοτήτων, για τη δημιουργία σταθερών δημοκρατιών και ενεργών πολιτών.**

Προβολή Βίντεο : Αυτισμός (Amazing Things Happen - Greek)
<https://www.youtube.com/watch?v=ox5G1SLUvn0> διάρκεια 5 λεπτά.

Ποιες είναι οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει το άτομο στο αυτιστικό φάσμα;

➤ **Ελλείμματα στις κοινωνικές και επικοινωνιακές δεξιότητες.**

1. Απουσία ή χαμηλή συχνότητα στη λήψη πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στην έναρξη μιας αλληλεπίδρασης.

Επιμέλεια: Ελευθερία Χατζημιχάλη

2. Απουσία ή χαμηλή συχνότητα στην ανταπόκριση στις επικοινωνιακές προσπάθειες των άλλων (κάποιες φορές, δεν ανταποκρίνονται ούτε στο άκουσμα του ονόματός τους).
3. Δυσκολία στην κατανόηση των κοινωνικών συνθηκών και στην εναρμόνιση της συμπεριφοράς τους με αυτές.
4. Ελλείμματα στη μη λεκτική επικοινωνία, αφού δεν υιοθετούν την κατάλληλη προς τις κοινωνικές συνθήκες στάση του σώματος και έκφραση του προσώπου, δεν κάνουν ή δε διατηρούν τη βλεμματική επαφή, καθώς δε χρησιμοποιούν και χειρονομίες.
5. Και τέλος δυσκολία στο να συνάψουν και να διατηρήσουν φιλικές σχέσεις.

➤ **Περιορισμένα και επαναληπτικά πρότυπα: συμπεριφοράς, ενδιαφερόντων, δραστηριοτήτων.**

1. Επαναλαμβανόμενες-στερεοτυπικές αντιδράσεις στην κίνηση (π.χ. κινούν παρατεταμένα τα χέρια τους), στην ομιλία (π.χ. παράγουν ήχους και φράσεις κατ' εξακολούθηση).
2. Ιδιόμορφη αισθητηριακή επεξεργασία των ερεθισμάτων (π.χ. εκδηλώνουν έντονη ενόχληση από τους δυνατούς θορύβους ή από συγκεκριμένους ήχους, καταναλώνουν μόνο τροφές με συγκεκριμένη γεύση και υφή).
3. Προσκόλληση σε συγκεκριμένες ρουτίνες, τελετουργίες και καταναγκασμούς (π.χ. ακολουθούν την ίδια διαδρομή για το σχολείο).
4. Εκδήλωση αντίστασης στις αλλαγές (π.χ. αναστατώνονται, όταν αλλάζει το πρόγραμμα των μαθημάτων ή ο δάσκαλος στην τάξη).
5. Καθώς και επίμονη ενασχόληση με περιορισμένο αριθμό δραστηριοτήτων ή αντικειμένων (π.χ. εκδηλώνουν υπερβολική προσκόλληση σε ορισμένα αντικείμενα και παιχνίδια).

➤ **Συναισθήματα**

1. Δυσκολία στην αναγνώριση των συναισθημάτων των άλλων.
2. Εκδήλωση ιδιόμορφων συναισθηματικών αντιδράσεων, που δεν συνάδουν με τις κοινωνικές συνθήκες και τα περιβαλλοντικά ερεθίσματα.

3. Δυσκολία στην εκδήλωση ενσυναίσθησης, εξαιτίας της αδυναμίας τους να επεξεργαστούν κατάλληλα τα ερεθίσματα και τις συνθήκες του περιβάλλοντος.
4. Καθώς και εκδήλωση άγχους και ανησυχίας.

Κανόνες Συμπεριφοράς σε άτομα στο Αυτιστικό Φάσμα

- Όταν απευθύνεστε σε άτομα με αυτισμό, χρησιμοποιείτε μικρές προτάσεις που να αποτελούνται από τρεις με τέσσερις λέξεις.
- Τα άτομα με αυτισμό δε δέχονται αρνητικές εντολές, π.χ. προτιμήστε: «έλα μέσα», αντί για «μη βγαίνεις έξω».
- Αποφεύγετε τους δυνατούς θορύβους στο χώρο που βρίσκονται άτομα με αυτισμό, τις έντονες μυρωδιές, γενικά τα έντονα ερεθίσματα.
- Τα άτομα με αυτισμό δεν πρέπει να παραμένουν σε συνωστισμένους χώρους.
- Τηρείτε το ίδιο πρόγραμμα για τα άτομα με αυτισμό, αποφεύγοντας τις εκπλήξεις και τις απρόβλεπτες αλλαγές.
- Για να βοηθήσετε ένα άτομο με αυτισμό να συμμετάσχει σε μια δραστηριότητα, θα πρέπει να το καθοδηγήσετε με φυσικό τρόπο και τρυφερότητα, π.χ. πιάνοντάς το από το χέρι.